

Про роль методичної служби у формуванні ресурсів для забезпечення учасників освітнього процесу, ролі бібліотеки

В інформаційному середовищі ЗП(ПТ)О бібліотека виконує роль посередника між інформаційними ресурсами та споживачами інформації, вибираючи при цьому, систематизуючи, зберігаючи та пропонуючи краще з величезного інформаційного масиву.

НМЦ ПТО здійснює методичний супровід діяльності бібліотекарів. Для ефективного осучаснення інформаційних ресурсів бібліотек закладів професійної освіти області **методична служба використовувала такі форми методичної допомоги:**

- розробка та застосування методичних рекомендацій «Діяльність бібліотек ЗП(ПТ)О області в умовах воєнного стану», «Роль бібліотекаря в організації забезпечення навчальними матеріалами педагогів та здобувачів освіти»;

- підготовка рекомендаційних листів НМЦ ПТО «Про підборку корисних інтернет ресурсів/посилань», «Щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України»;

- систематичні зустрічі з працівниками бібліотечних закладів, фахівцями обласної наукової бібліотеки, обласного наукового бібліотечно-інформаційного центру (ДАНО);

- проведення семінарів на базі обласної наукової бібліотеки «Бібліотеки в умовах воєнного часу»;

- презентація створених бібліотекарями буктрейлерів та книжкових інсталяцій;
- спілкування з бібліотекарями через створену групу в *Wiber* (інформація для участі бібліотекарів у Всеукраїнських конференціях, семінарах з бібліотечної справи, надання пропозицій щодо тематичних курсів, здійснення обміну роботи, розміщення посилань на цікаві матеріали, консультування, відповіді на питання);

- розпочато роботу НМЦ ПТО щодо забезпечення ЗП(ПТ)О області україномовними підручниками з професій залізничного транспорту та гірничої справи та наміри проведення такої роботи в інших галузях.

Методичний супровід НМЦ ПТО роботи бібліотек допомагає бібліотекарям ЗП(ПТ)О області вирішувати важливі завдання відповідно до запитів сучасної освіти: формувати принципово нові інформаційні ресурси бібліотеки, істотно вдосконалювати якість обслуговування користувачів, розширюючи сферу надання інформаційних послуг за межами бібліотеки.

Методичні рекомендації НМЦ ПТО щодо активного використання бібліотеками матеріалів Інтернет-ресурсів та навчальної літератури, створеної педагогами ПТО, створення електронних банків даних для систематизації та оперативного пошуку необхідної інформації в обслуговуванні користувачів бібліотек ЗП(ПТ)О **вдало реалізуються бібліотекарями** в інформаційному забезпеченні потреб педагогів і здобувачів .

В сучасній бібліотеці пріоритетним напрямком є впровадження в діяльність інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). **НМЦ ПТО з цього питання**

було проведено вебінари, організовано воркшоп та семінар-практикум на базі МВПУПТ, пропоновано тематичні курси на базі НМЦ ПТО, вивчався та розповсюджувався досвід роботи досвідчених бібліотекарів з використання ІКТ. Завдяки таким заходам бібліотекарі на практиці впроваджують можливості ІКТ в роботі з користувачами.

Так, відповідно до опитування бібліотекарів щодо форм надання користувачам інформаційних послуг з використанням можливостей ІКТ визначено плани дій з таких напрямків та форм:

1. Системна інформація про напрямки та форми електронних ресурсів (електронні бази даних, електронні підручники, посібники, презентації, посібники, електронні вправи, тестові завдання, твори художньої літератури тощо).

2. Розробка та доведення до бібліотекарів тематичних відеороликів за професіями.

3. Пропагувати нові ресурси -доступ до інтернету, online-журналів.

4. Створення умов для доступу до запропонованих інтернет-ресурсів (сайтів, блогів).

5. Надання інформації на електронні носії.

6. Безкоштовне користування Wi-Fi в бібліотеці.

7. Надання необхідних списків літератури та певних довідок через соцмережі (Facebook, Instagram, YouTube), месенджерах (WhatsApp, Telegram, Viber та інші).

Покращення діяльності бібліотекарів щодо ефективного обслуговування користувачів, впровадження ІКТ в бібліотечну справу, створення бібліотекарями власних мультимедійних продуктів (буктрейлерів, віртуальних подорожей, тематичних відеороликів, інтерактивних і озвучених книжкових виставок) є **результатом цілеспрямованої роботи НМЦ ПТО з питань реформування та модернізації бібліотек ЗП(ПТ)О області.**

Бібліотека повинна позиціонувати себе як ресурсний інформаційний центр, який організовує свою діяльність відповідно до потреб часу та забезпечувати обслуговування користувачів online, пропонувати широкий вибір сервісів та послуг на основі відкритого доступу до інформації, дозволяти підтримувати та розвивати постійний зв'язок з користувачами.

Ця діяльність включає не тільки формування фондів мультимедіа матеріалів, а й пошук, збір, оцінку, систематизацію інтернет-ресурсів для використання як в режимі on-line, так і в режимі локального доступу. Головна функція бібліотеки – зробити інформацію доступною для всіх категорій користувачів.

НМЦ ПТО буде продовжувати розробку методичних рекомендацій та листів для роботи бібліотекарів в умовах воєнного стану та навчання у режимі онлайн, використовуючи певні заходи та форми спілкування зі здобувачами освіти.

Сподіваємось на налагоджений зворотній зв'язок між методичною службою і бібліотекарями ЗП(ПТ)О області, реакцію на пропоновані меседжі НМЦ ПТО і творчий підхід до їхньої реалізації. Наведу конкретні дії бібліотекарів з врахуванням «підказу» методичної служби.

За моніторингом діяльності бібліотек ЗП(ПТ)О області під час навчання за дистанційною та змішаною формами обрані конкретні форми інформування кожної категорії користувачів з урахуванням їхніх потреб:

- доступ до електронних версій підручників (навчальних посібників) в закритій хмарній системі;
- на сайті навчального закладу розміщені корисні посилання;
- на гугл-диску є електронні підручники та посилання на іншу літературу;
- посилання на підручники та іншу літературу є у вайбер спільнотах навчальної групи;
- актуальною є робота через Скани-копії сторінок підручників, яких немає в цифровому варіанті та відправка на електронну пошту;
- створені віртуальні виставки, буктрейлери;
- пропоновано онлайн та аудіо книги;
- за допомогою соціальних мереж Viber, Telegram, Faisebook надається індивідуальна допомога у підборі матеріалу для здобувачів освіти;
- робота з електронними поштовими адресами дає змогу надсилання необхідну інформацію та документи.

Сьогодні бібліотека, незважаючи на вимушену ізоляцію, залишається, як і раніше, зі своїми читачами і продовжує інформаційну та просвітницьку, культурну діяльність у режимі онлайн.

За результатом аналізу стану справ в бібліотеках визначено перспективні напрямки роботи в 2022-2023 навчальному році:

* надання бібліотекарям методичної допомоги щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією рф проти України (*інформація фахівця обласної наукової бібліотеки, забезпечення ЗП(ПТ)О області україномовними підручниками з професій залізничного транспорту та гірничої справ.*;

*забезпечення бібліотек корисними посиланнями, інтернет ресурсами для здійснення якісного обслуговування користувачів;

*організація роботи за напрямком: особливості роботи бібліотек ЗП(ПТ)О в умовах воєнного стану, навчання за дистанційною та змішаною формами (формат - презентація діяльності бібліотеки в зазначених умовах, *досвід розміщувати на сайті НМЦ ПТО, в групі вайбер, заслухати на секції*);

*залучення бібліотекарів до тематичних курсів підвищення кваліфікації та тренінгів;

* визнання пріоритетом в заходах з бібліотекарями ознайомлення з практичним досвідом їхньої роботи;

* сприяння впровадженню ІКТ в діяльність бібліотекарів (*залучення бібліотекарів до курсів НМЦ ПТО з використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій, вивчення досвіду роботи*);

* мотивування бібліотекарів до створення власних мультимедійних продуктів для подальшого використання їх в бібліотечних заходах і в інших ЗП(ПТ)О (*презентацію розмістити на сайті НМЦ ПТО, підготувати до атестації*).

НМЦ ПТО буде продовжувати здійснювати зворотній зв'язок з бібліотекарями щодо впровадження в їхню діяльність методичних рекомендацій НМЦ ПТО та сучасних форм в обслуговування користувачів бібліотеки.